

**نگاهی اجمالی به
وضعیت کشاورزی و محصولات باغی
کشور قزاقستان**

وابسته بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان

نسرین پابرجا

پاییز ۱۴۰۳

فهرست مطالب:

۳	مقدمه
۴	آب و هوا و نوع خاک
۵	توزیع جغرافیایی مناطق مستعد جهت کاشت محصولات باغی
۶	انواع محصولات باغی قابل کشت میزان مصرف میوه و آب میوه
۷	وضعیت و میزان تولید محصولات کشاورزی
۸	تجهیزات و ماشین آلات کشاورزی
۹	کشاورزی و صنایع تبدیلی
۱۰	شهرک های صنعتی
۱۱	نمایشگاه بین المللی مرتبط به حوزه کشاورزی
۱۲	منابع

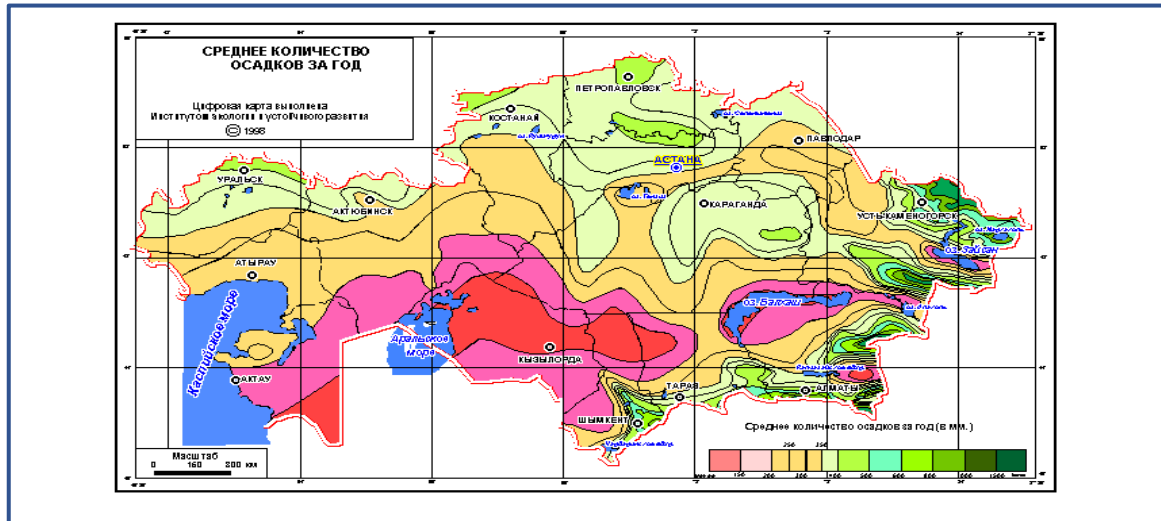
مقدمه:

یکی از بخشهای مهم اقتصادی در قزاقستان "صنعت کشاورزی" می باشد که حدود ۴.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده است. تقریباً ۷۵ درصد از خاک کشور برای مصارف کشاورزی مناسب است که از این میزان، تنها، حدود ۳۰ درصد در حوزه کشاورزی مورد بهره برداری قرار میگیرد. در این کشور، صنعت کشاورزی دارای دو بخش: دامداری و محصولات باغی و زراعی می باشد. بیشترین سهم در صنعت کشاورزی به پرورش گوسفند و گاو، لبنیات، چرم، گوشت و پشم اختصاص دارد و در حوزه محصولات زراعی، غالباً گندم، جو، پنبه و برنج، تولید میگردد. قزاقستان یکی از ده صادرکننده بزرگ غلات در جهان است و صادرات گندم منبع اصلی ارزآوری در این کشور محسوب میگردد. بر اساس گزارش وزارت کشاورزی جمهوری قزاقستان، در چند سال اخیر، بطور میانگین، تولید سالانه غلات، حدود ۱۹.۱ میلیون تن بوده که به ۷۰ کشور جهان صادر شده است.

آب و هوا و نوع خاک

قزاقستان دارای آب و هوای قاره ای می باشد. در جنوب قزاقستان هوا در تابستان بین ۴۳-۲۷ درجه بالای صفر و در زمستان بین ۲۰- ۱۰ درجه زیر صفر می باشد. میان بارندگی در آلماتی (۶۷۸)، جامبول (۳۴۴)، کیزیل آردا (۱۵۷)، تالدی کورگان (۴۱۳) و چیمکنت (۵۸۷) میلیمتر در سال می باشد.

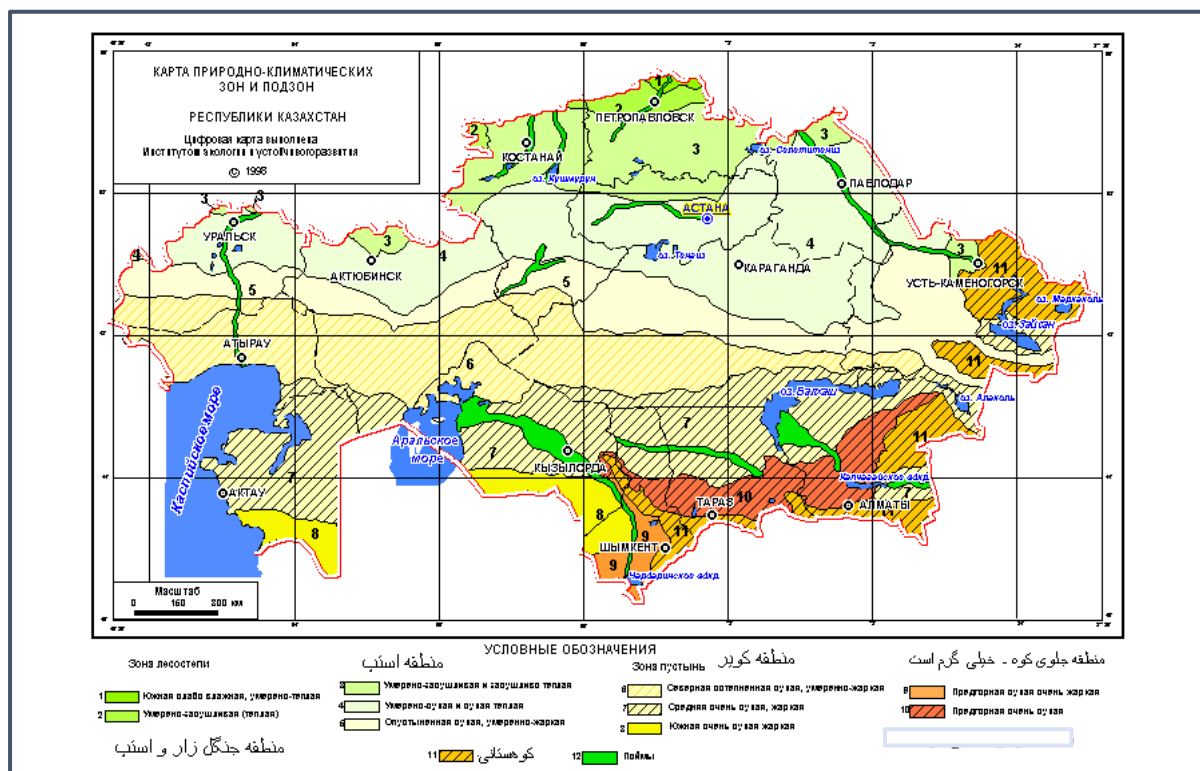

۱. مناطق به رنگ سبز دارای بارندگی مناسب برای تولید محصولات باغی می باشد.

۲. مناطق به رنگ قرمز، صورتی و زرد دارای بارش پایین و مناسب کشت نمی باشد.

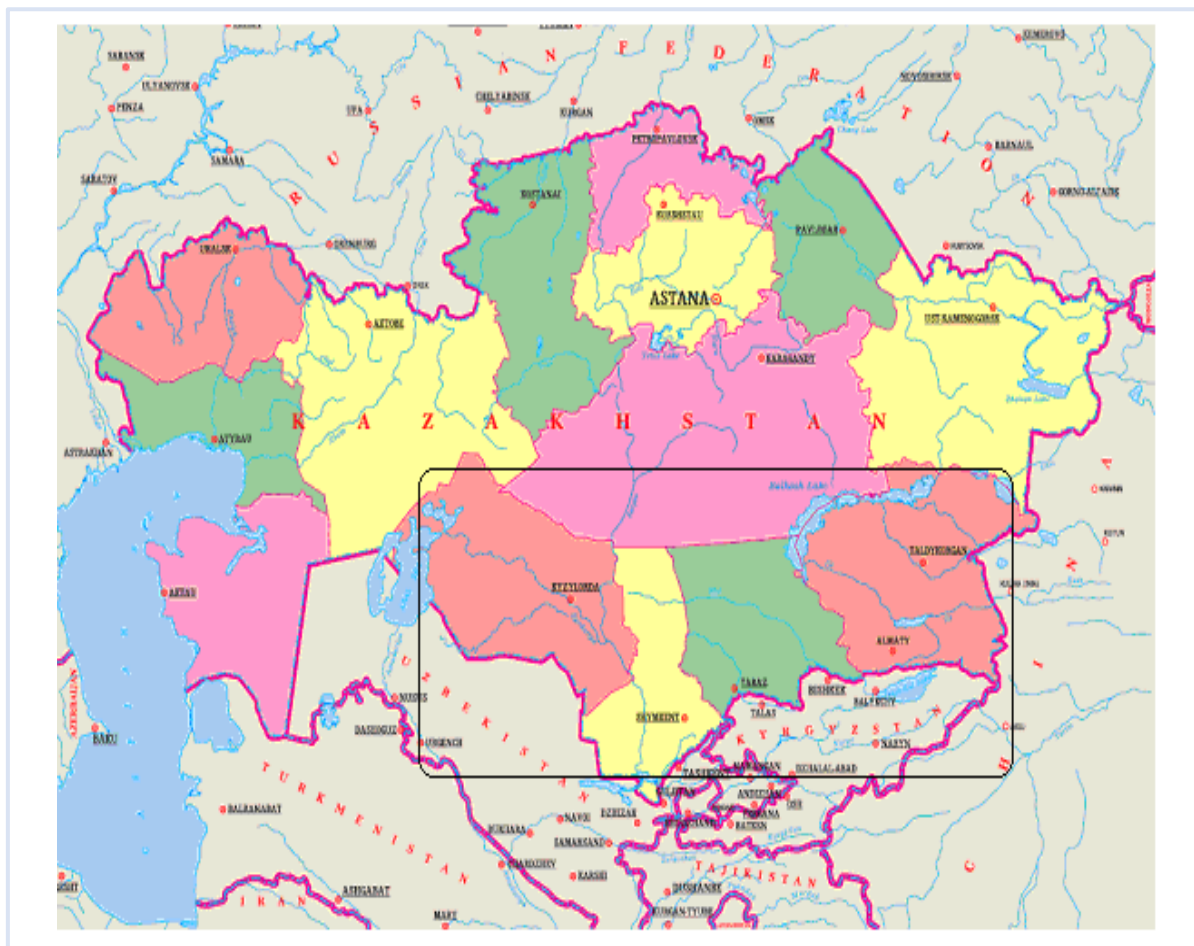
مشخصات خاک در استانهای جنوبی قزاقستان (مناسب باغات) به شرح ذیل است:

زمین گلی، شن زار با اسیدپته پایین در بعضی مناطق میزان نمک خاک از شرق به غرب قزاقستان بیشتر میشود.

توزیع جغرافیایی مناطق مستعد جهت کاشت محصولات باغی

بهترین مناطق کشت و تولید میوه در قزاقستان، استانهای آلماتی، جامبول، کیزیل آردا، تالیدی کورگان و چیمکنت می باشند. استان مانگیستائو بدلیل عدم وجود زمین قابل کشت (نمکی و منطقه نفتی) برای فعالیت های کشاورزی، مناسب نمی باشد.

*محدوده داخل مستطیل شامل مناطق جنوبی و جنوب شرقی (استانهای فوق الذکر) مناطق مساعد کشت می باشند. باستناد گزارشات منتشره از سوی وزارت کشاورزی، کل سطح زیر کشت ۲۴ میلیون هکتار می باشد. که از این میزان، ۱۴.۵ میلیون هکتار به غلات، ۲.۷ میلیون هکتار به دانه های روغنی، ۱.۲ میلیون هکتار به محصولات علوفه ای و مابقی به سایر محصولات کشاورزی مانند سبزیجات، میوه، سیب زمینی، چغندر قند، پنبه، تنباکو اختصاص دارد.

انواع محصولات باغی قابل کشت

در قزاقستان انواع درختان میوه مانند سیب، گلابی، گیلاس، انگور، آلبالو، آلو، زرد آلو، هلو، انواع توت ها، تمشک وجود دارد اما بیشترین آنها درختان سیب هستند که حجم بسزایی در تولیدات باغی قزاقستان دارند و سایر درختان نیز به صورت پراکنده در مناطق مختلف قرار دارند. میزان تولید گیلاس، گلابی، انگور و زردآلو و سیب بالغ بر ۳۲۴ هزار تن در سال ۲۰۲۳ بوده که از این میزان، ۲۵۰ هزار تن به سیب اختصاص دارد که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۶٪ کاهش داشته است. ولی براساس پیش بینی های بعمل آمده میزان تولید این محصول تا پایان سال ۲۰۲۴ بالغ بر ۳۰۰ هزار تن خواهد بود.

میزان مصرف میوه و آب میوه

میزان مصرف سرانه میوه در میان قزاقها، حدود ۴۰ کیلوگرم در سال می باشد که این میزان قابل توجهی در این حوزه می باشد. از نظر استانی، نیز بیشترین سهم مصرف میوه به آلماتی، منگیستائو، آستانه اختصاص دارد. شایان ذکر است میزان مصرف سرانه آب میوه نیز حدود ۱۷ لیتر بوده که نسبت به کشورهای اروپایی و آمریکایی که بیشتر از ۴۰ لیتر میباشد به مراتب کمتر است. و از نظر سلیقه مصرف کنندگان سیب، موز، توت فرنگی، هندوانه، نارنگی، زردآلو، هلو، گیلاس و آلبالو از میوه های پر تقاضا در بازار می باشد.

میزان تولید آب میوه و سبزیجات در قزاقستان

وضعیت و میزان تولید محصولات کشاورزی

مساحت کل قزاقستان ۲/۷ میلیون کیلومتر مربع می باشد که از این میزان ۲۲۳ میلیون هکتار به حوزه کشاورزی اختصاص دارد و در حال حاضر ۲۴ میلیون هکتار زیر کشت می باشد. در قزاقستان محصولاتی از قبیل گندم، جو، ذرت، سویا، دانه های روغنی، سیب، گیلاس، کلابی، آلو، زردآلو، گردو، آلبالو و هلو تولید می شود.

تولید محصولات کشاورزی در قزاقستان

سال ۲۰۲۳

نوع محصول	حجم تولید (هزار تن)
گندم	۱۶۴۰۰
ذرت	۱۰۱۹
جو	۲۶۱۰
برنج	۲۰۵
سویا	۲۵۰
دانه آفتابگردان	۱۲۰۰
دانه های روغنی	۲۲۰۰
چاودار	۱۷۸
سیب زمینی	۳۵۰۰
سبزی و صیفی جات	۴۳۰۰
کلابی	۱۳
سیب	۲۵۰
آلو	۷۰۸
انگور	۶۳۵

تجهیزات و ماشین آلات کشاورزی

بطور کلی تجهیزات و ماشین آلات کشاورزی قزاقستان، فرسوده می باشند که دائماً نیاز به تعمیر و تعویض قطعات دارند. بعنوان مثال ، تراکتورها و دروگرهای فرسوده با عمر بیش از ۱۰ سال، حدود ۸۵٪، از مجموع ماشین آلات موجود را تشکیل می دهند. در همین راستا، دولت بمنظور رفع موانع و کمبود ماشین آلات، نسبت به ارائه تسهیلات جهت خرید تجهیزات و ماشین آلات کشاورزی از طریق پرداخت ۲۵ درصد از کل هزینه واردات به کشاورزان اقدام نموده است. در حال حاضر قزاقستان، تجهیزات و ماشین آلات کشاورزی را از کشورهای روسیه ، آلمان، کانادا، هلند، بلاروس، ترکیه و چین تامین می نماید.

شرکت های AgromashHolding JSC ، KZ Vector LLP ، semAZLLP ، DonMar LLP ، KazKioti LLPe ، Avagro LLP از تولیدکنندگان داخلی، قزاقستان می باشند.

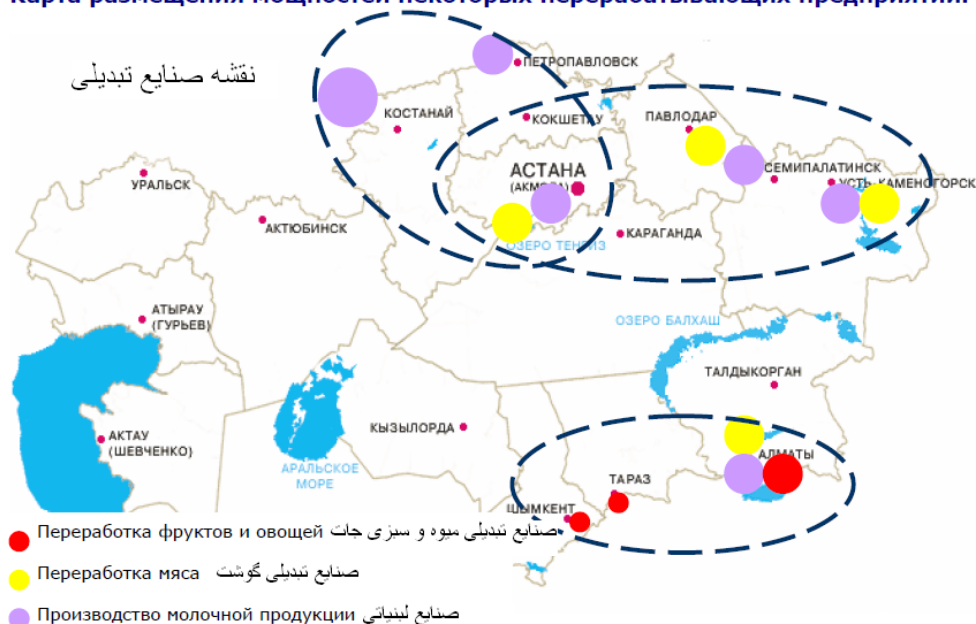

کشاورزی و صنایع تبدیلی

قزاقستان علیرغم قلمرو وسیع و زمین های قابل کشت مطلوب، بدلیل وجود برخی ساختارهای سنتی، کمبود منابع، سطح نسبتاً پایین تکنولوژی و فناوری، نیروهای متخصص، ماشین آلات صنعتی قادر به ایجاد ارتباط موثر بین دو حوزه صنعت و کشاورزی برای توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی نبوده و حجم زیادی از مواد غذایی مورد نیاز را از کشورهای ترکیه، ازبکستان، چین، آرژانتین، اکوادور، پاکستان، اسپانیا و ایران وارد می نماید. در همین راستا، دولت قزاقستان به منظور توسعه صنایع تبدیلی، نسبت به تصویب "طرح جامع توسعه صنایع غذایی و فرآوری" و ارائه تسهیلات بمنظور بهره برداری بهینه از مواد اولیه و خام، مدرن سازی و احداث کارخانه های تولیدی و صنایع تبدیلی با هدف کاهش واردات اقدام نموده است. بر همین اساس طی چند سال اخیر تعداد شرکت های تخصصی ثبت شده در این زمینه افزایش که این میزان در سال ۲۰۲۳، منجر به افزایش دو برابری تولید محصولات مورد اشاره گردیده است.

توزیع مناطق جغرافیایی تولید صنایع کشاورزی و تبدیلی

Карта размещения мощностей некоторых перерабатывающих предприятий.

شهرک های صنعتی

شهرک های صنعتی ، نهادهایی هستند که با هدف جذب سرمایه گذاری، تسهیلاتی را به فعالین اقتصادی ارائه مینمایند. این شهرک ها، زمینهای قابل کشت را بصورت اجاره و با بهای ۳۷۰ هزار تنگه (بازاء هر هکتار) و دوره زمانی یکساله در اختیار سرمایه گذاران قرار میدهند که این مدت تا ده سال قابل تمدید می باشد.

سرمایه گذاران، برای شروع می بایست نسبت به ثبت شرکت اقدام و به منظور استفاده از معافیت های مالیاتی و گمرکی، FS و BP طرح خود را به کمیته سرمایه گذاران مستقر در وزارت امور خارجه قزاقستان، تحویل تاپس از بررسی و تایید ، مجوز مربوطه را اخذ نمایند. در همین راستا، دریافت تسهیلات بانکی از بانک های قزاقی برای تامین اعتبار بخشی از طرح ها، میسر بوده و متقاضیان ملزم به تامین حداقل ۵۰ درصد از کل اعتبار سرمایه گذاری می باشند. از دیگر مزایای شهرک های صنعتی، امکان ثبت شرکت بصورت مستقل و (۱۰۰٪ ایرانی) ، بهره برداری از امکانات لجستیک و گمرکی می باشد. همچنین طبق مقررات جاری قزاقستان، بکارگیری ۱۰٪ نیروی کار خارجی و ۹۰٪ نیروی داخلی برای سرمایه گذاران الزامی می باشد.

نمایشگاه بین المللی، مرتبط با صنعت کشاورزی

یکی از مهمترین نمایشگاه ها در حوزه کشاورزی، نمایشگاه بین المللی کشاورزی آسیای میانه (Agro World) میباشد که در تاریخ نهم لغایت یازدهم آبان ماه سال ۱۴۰۳ (سی ام اکتبر تا یکم نوامبر ۲۰۲۴) در محل برگزاری نمایشگاه های بین المللی قزاقستان-آتاکنت در شهر آلماتی با حضور غرفه داران و بازدیدکنندگان داخلی و خارجی برگزار خواهد شد. بر همین اساس شرکتهای و فعالین اقتصادی جهت حضور در نمایشگاه میتوانند به سایت www.agroworld.kz مراجعه و ثبت نام نمایند.

AgroWorld Qazaqstan | 18-я ЦЕНТРАЛЬНО-АЗИАТСКАЯ МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА «СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО» | 30 ОКТЯБРЯ-1 НОЯБРЯ 2024 | Алматы, Казахстан © КЦДС "Атакент" © ул. Тимирязева 42

ВЫСТАВКА | СПЕЦТЕМА 2024 | УЧАСТНИКАМ | ПОСЕТИТЕЛЯМ | МЕДИАЦЕНТР

ПОЛУЧИТЕ БИЛЕТ | ЗАБРОНИРУЙТЕ СТЕНД | AGRI FORUM

СПИСОК УЧАСТНИКОВ | ДЕЛОВАЯ ПРОГРАММА | НОВОСТИ

Насыщенная деловая программа для специалистов отрасли

منابع:

<https://alchemyka.kz/stati/>

<https://stat.gov.kz/ru/>

<https://margin.kz/>

<https://kapital.kz>